

Дискусійні питання:

УДК 615.015.32.035

СТОРІНКА ГОМЕОПАТА. ПРОФІЛАКТИКА І ЛІКУВАННЯ СЕЗОННИХ ПРОСТУДНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ

Якубовська І.О.¹, MD (НОМ) Рожко Л.В.²

¹ДВНЗ «Івано-Франківський національний медичний університет», м. Івано-Франківськ, Україна, iren_medical@ukr.net

²«Номоеopathic Educational and Research Foundation» США,
e-mail: lroshko@homeopathichealth.biz

Резюме. Сучасне гомеопатичне лікування передбачає призначення особливим способом виготовлених ліків з природних речовин (рослин, мінералів, мікроорганізмів, тканини). На відміну від алопатичної медицини, гомеопатичні середники підбирають не за діагнозом хворого, а за його індивідуальними симптомами, їх характеристикою, особливостями психологічного типу та конституції. Успішно підібрані ліки дають можливість не тільки зняти прояви хвороби, змінити патогенез, вплинути на психоемоційний стан, а й повернути хворобу у зворотному напрямі. Майстерність гомеопата полягає в правильному індивідуальному підборі препарату (ремеді). Іноді це досягається прийомом однієї дози і відразу, іноді тривалим пошуком.

Гомеопатичні середники діють із середини організму, включають власні резерви і системи організму, зокрема імунну систему, нейроендокринну. Ефект від гомеопатичного препарату може з'явитися відразу – через 5-15 хвилин при гострих станах, упродовж кількох тижнів, місяців при хронічних недугах, і навіть впродовж кількох років, коли іде мова про вплив на вищі центри регуляції та складну патологію. Правильне осмислене поєднання доказової медицини і гомеопатичного лікування можливе і корисне, але потребує знань і досвіду лікаря, який цим займається.

Ключеві слова: гострі респіраторні інфекції, гомеопатія

Вступ. У сучасній медичній практиці іде пошук більш природних способів впливу на організм, з метою профілактики та потенціювання лікування. Щодо цих методів лікування існують різні точки зору, зазвичай протилежні, – від категоричного заперечення і переслідування, до надмірного захоплення і

призначення ліків без глибоких знань і вмінь у цій галузі. І те, й інше приводить до дискредитації таких видів лікування. А дарма. Істина, як завжди, посередині. Розуміння, вивчення та осмислене використання ад'ювантних способів лікування дає змогу доповнити можливості офіційної медицини (алопатичної), зменшити поліпрагмазію, побічні ефекти ліків, а у складних випадках знайти вихід із глухого кута. Шукаючи відповідь на запитання, чи дійсно це можливо, я як лікар і науковець з багаторічним стажем роботи в терапії, імунології, як пацієнт з певним набором проблем зацікавилася гомеопатією. Насперед, щоб допомогти собі, я здобувала знання в цій галузі з 2009 року. І спершу була налаштована дуже скептично. Доля подарувала мені зустріч з відомим гомеопатом США, нашою землячкою, випускницею ІФМУ, практикуючим педіатром, дитячим анестезіологом MD (НОМ) Рожко Любов Василівною, у якої я розпочала очно-дистанційне навчання у «Номоеopathic Educational and Research Foundation». Це навчання триває досі. За 8 років відбулося 13 семінарів (275 години навчання), літній практичний табір (70 годин практики), 2 роки супервізій (180 годин практичних клінічних розборів), 2 роки вебінарів (210 годин лекцій), в яких брали участь 50 лікарів різних спеціальностей, сформувалась спільнота Незалежної спілки гомеопатів України.

Отже, відповідь на поставлене запитання є такою: розумне осмислене поєднання доказової медицини і гомеопатичного лікування можливе і корисне. Прийшов час поділитися своїми знаннями і практичним досвідом з іншими колегами.

Метою публікації є ознайомити лікарів з деякими основними принципами призначен-

ня гомеопатичних ліків та надати рекомендацій щодо лікування і профілактики сезонних гострих респіраторних інфекцій.

Україна має свої гомеопатичні традиції. У Києві 130 років тому була заснована і нині діє відома школа трьох поколінь гомеопатів родини Попових, з неї вийшли сотні практикуючих гомеопатів в Україні та за її межами. У ЛНМУ ім. Данила Галицького на кафедрі реабілітації та нетрадиційної медицини ФПДО, НАПО викладаються основи гомеопатії, тому для тих, хто хоче розширити свої знання в цьому напрямку, є всі можливості. Підготовка лікаря-гомеопата або удосконалення фахівців різних спеціальностей з питань класичної гомеопатії, як і в країнах Європи і світу, так і в Україні, проводиться відповідно до затверджених державних програм підвищення кваліфікації і включає від 156 до 600 навчальних годин, що відповідає затвердженим вимогам для країн ЄС.

Гомеопатія – це спосіб лікування, відомий ще понад 250 років назад, він є визнаним та популярним у світі [1, 4, 7]. У XXI столітті гомеопатія переживає ренесанс та розвиток, тому залишається актуальною. Класична гомеопатія бере початок від Самуеля Ганемана (1755-1843), Ернста Фаррінгтона (1875-1886), Сайруса Максвелла Богера (1869-1935), Джеймса Тейлора Кента Джеймса (1849-1916) до Попова Дем'яна Володимировича (1899-1990), який присвятив гомеопатії 60 років практичної діяльності в Києві і був єдиним гомеопатом СРСР, нагородженим «Орденем Трудового Червоного Знамя» за розвиток гомеопатії. Відомі сучасні методики професора гомеопатії Джорджа Витулкаса з Греції (1932 р.н.), Раджана Шанкарана (1960 р.н.) з Індії, Яна Схолтена (1951 р.н.) з Нідерландів та інших.

Сучасний арсенал гомеопатичних лікарських засобів на фармацевтичному ринку України становить близько 200 найменувань. Основними виробниками гомеопатичних препаратів, представлених на вітчизняному фармацевтичному ринку, є відомі фірми Німеччини (Heel, DHU, Homviorg Arzneimittel), Австрії (Richard Bittner AG, Soukup Karl, GmbH, Biogena Naturprodukte, GmbH, ECA Medical, GmbH, Dr. Peithner, KG), Великобританії (Boots, Helios Homeopathy Ltd), Франції («Лабораторія Буарон»), Канади (Riverdale Homeopathic Resources), США (Botanical Laboratories Inc) та України (Національна гомеопатична спілка, ООО «Лаки-Фарма») [3, 4, 7]. Багатоцентрові міжнародні порівняльні клінічні дослідження ефективності гомеопатичного і фармакологічного лікування проводи-

лися у 12 країнах світу (Німеччині, Англії, Франції, Нідерландах, Греції та ін.) за участі України, відповідно до найсучасніших вимог щодо клінічних досліджень, включали понад 16 тисяч хворих (IPCOS), виявили високу ефективність терапії гомеопатичними препаратами при певних станах [1, 7]. Відомими є багато гомеопатичних ліків, зокрема – афлубін, галстена, лімфоміозот, пумпан, ехінацея компози-тум, ергоферон, анаферон, мастоденон, солі Шулера тощо. Лікарі різних спеціальностей можуть застосовувати ці гомеопатичні комбі-нації, без спеціальних знань і підготовки, тому що ці ліки виготовляють у низьких потенціях (розведеннях), для того, щоб можна було ви-користовувати їх назагал, не підбираючи інди-відуально. Вони мають симптоматичний, ко-роткочасний ефект. Натомість досвідчений гомеопат призначає лікування більш специфі-чно, один-два препарати, у значно вищих по-тенціях, відстежуючи реакцію організму хво-рого на ліки, підбирає індивідуально, відпові-дно, у лікуванні переслідує більшу мету, ніж просто подолання симптомів. Прикладом ус-пішного гомеопатичного лікування в аллопатії є призначення СІТ терапії для лікування алер-гічних проявів, або введення гістаміну за ме-тодом Безредько. На відміну від алопатичної медицини, гомеопатичні середники підбира-ють не за діагнозом хворого, а за його індиві-дуальними симптомами, обставинами, при яких симптоми загострюються чи полегшу-ються, особливостями психологічного типу та конституції, тобто передбачається максималь-на персоніфікація лікування. Успішно підбра-ні ліки дають можливість не тільки зняти про-яви хвороби, змінити патогенез, вплинути на психоемоційний стан, але й повернути хворобу у зворотному напрямі [5, 6].

Майстерність гомеопата полягає в пра-вильному індивідуальному підборі препарату (ремеді). Іноді це досягається прийомом однієї дози і відразу, іноді тривалим пошуком. Су-часні фармакологічні препарати діють на ор-ганізм ззовні, мають побічні дії, до них може розвивається резистентність, алергія, побічні ефекти, натомість гомеопатичні середники діють із середини організму, активують власні резерви і системи, зокрема імунну систему, нейро-ендокринну, таким чином організм усу-ває хворобу. Такі ліки готують спеціально навчені фармацевти за рецептом лікаря. В Іва-но-Франківську, як і в інших великих містах України, давно діє така аптека, де виготовля-ються гомеопатичні ліки. Якість їх визнана на Україні і за кордоном. Вони є доступними за ціною. Безпечність такого лікування полягає у

тому, що по-перше, виготовлені препарати – це у 10, 100, 1000, 200 000 – 1000000 і більше разів розведені речовини-основи (круд-форми), тобто вони не мають ні токсичності, ні безпосереднього впливу, але діють через рецептори і системи регуляції організму, а по друге – їхню дію можна легко нейтралізувати прийомом кави, чаю або іншим гомеопатичним препаратом. Гомеопатичні ліки можна віддалено порівняти з впливом мінеральних вод відомих курортів (Трускавець, Східниця). Гомеопатичні ліки можна комбінувати з фармпрепаратами або застосовувати самостійно залежно від клінічної ситуації. Сучасна гомеопатія налічує кілька десятків тисяч препаратів у різних розведеннях, які включають не тільки рослинні та хімічні субстанції, отрути (класична гомеопатія) але і нозоди (препарати інфекційного походження, вакцини), мінерали не тільки з таблиці Меделеева, але і сучасні хімічні сполуки – лантаноїди, які використовуються у комп'ютерній техніці, радіоактивні речовини, саркоди (тканинні структури, гормони), фармакологічні лікувальні субстанції (діючі речовини алопатичних ліків), навіть моноклональні антитіла до рецепторів. Для їх використання потрібно мати глибокі знання і великий практичний досвід. Гомеопатія іде в ногу з часом і вирішує ряд проблем у лікуванні гострих станів, хронічних хвороб, профілактиці захворювань, психосоматиці.

Метою гомеопата і ознакою його професійності є вміння зрозуміти внутрішні глибинні проблеми пацієнта, в тому числі психосоматичні, і спільно з пацієнтом досягти нормалізації чи покращення на фізичному, емоційному та психічному рівні. При зборі анамнезу хвороби, при активній участі пацієнта приходить усвідомлення самим пацієнтом коренів виникнення захворювання. З іншого боку, лікар-гомеопат вчиться більш глибоко і всесторонньо оцінювати кожен клінічний випадок. Різні розведення гомеопатичного препарату дозволяють лікарю впливати на різні рівні патології. Зокрема, десятинні розведення мають на меті зняти певний симптом, діють на рівні клітинного метаболізму, сотенні – впливають на синдром, або поєднання синдромів, вищі розведення діють на рівні регуляторних систем, впливають на психоемоційну сферу, конституцію, ментальні проблеми. Залежно від мети, яку ставить лікар-гомеопат, його кваліфікації можна впливати на різні рівні патогенезу.

Першим принципом гомеопатії є відомий принцип подібності. Патогенез препарату

(ремеді) і патогенез симптому чи синдрому повинні співпадати.

Наступний принцип – розведення застосованої речовини (потенція) має відповідати агресивності патологічного стану, адапційним та компенсаторним можливостям (життєвій силі) пацієнта та рівню, на якому проводиться лікування. Так, наприклад, при гострих станах та у дітей є ефективні високі потенції – розведення 200C-1M. Призначають їх коротко – кілька прийомів упродовж 1-3 діб. Для лікування хронічних захворювань підбирають середні потенції 6C-12C-30C курсами від 1 разу на день або через день. Хворим із вираженими незворотними змінами в органах доцільно давати низькі потенції – десятинні розведення 3-6D, частими прийомами, тривало і в основному органотропні ліки у вигляді монотерапії для підтримання функції в порушених органах. Для лікування уражень ЦНС, аутоімунних захворювань, психічних розладів призначають високі та дуже високі потенції 10000000-50000000(10M-50M), LM рідкими прийомами (1 раз на тиждень чи місяць), але тривало – від 6 міс до кількох років, також як монотерапія.

Третій принцип: при хронічних захворюваннях правильне призначення препарату викликає загострення (агравачію) патологічного процесу. Подібну ситуацію ми спостерігаємо в алопатичній медицині при призначенні імуномодуляторів, зокрема тимоміметиків, індукторів інтерферону, коли хронічні давні процеси переходять в гостру форму і надалі розрішаються. Загострення може тривати від кількох годин до кількох днів, тому пацієнт повинен бути попереджений і усвідомлювати можливість такої реакції, бути у постійному контакті з лікарем. Загострення можна ліквідувати призначенням іншого препарату з групи поліхрестів. У гострих станах агравачії не спостерігається, а одразу, при правильному призначенні препарату і адекватній потенції, настає покращання.

Наступний принцип: гомеопатичний препарат діє із середини – назовні і зверху вниз. Особливо це видно під час агравачії. Наприклад, коли усуваються симптоми зі сторони ШКТ, можуть загостритися шкірні зміни. Симптоми зникають у зворотному порядку їхньої появи, тобто першими зникнуть симптоми, які виникли останнім часом, а тільки потім ті, які з'явилися набагато раніше.

Інший принцип: при диференційному підборі препаратів надзвичайно важливим є не тільки виявлення симптому, але і його характеристик (модальностей). Тобто, встановлення

обставин чи ситуацій, при яких симптом загострюється або покращується, що робить пацієнт для полегшення основної скарги, в який час доби, місяця, року чи періодів симптом проявляється виразніше, з якими супутніми симптомами поєднується. Наприклад, симптом – КАШЕЛЬ. У одного пацієнта симптом кашель має наступні модальності: сухий глибокий кашель, супроводжується різким болем в грудній клітці, полегшення настає від стискання грудної клітки або лежачи на хворій стороні, пацієнт тримає грудну клітку руками при кашлі та диханні. Вночі не кашляє. Хрипів у легенях не вислуховується, гірше від глибокого дихання, руху, ковтання їжі. Препарат – Бріонія (тропність цього препарату до синовіальних оболонок мозку, плеври, очеревини, суглобів). Тому його призначення з точки зору алопатичної медицини має місце при сухих плевритах, посттравматичних процесах в легенях, другій фазі запалення – інфільтрації тканин).

У іншого пацієнта модальності наступні: вологий кашель з виділенням жовтуватої, в'язкої, як кисіль, липкої мокротки. Зранку кашель вологий, вдень – сухий, вночі – булькаючий. Уночі кашляє більше, ніж у день, крутиться у сні, але не прокидається. Краще трошки порухатись, сісти. При глибокому диханні немає болю і кашлю. Кашель при скарлатині, корі, гаймориті, синуситі, секрет стікає в трахею і відкашлюється. Не переносить запах сигарет, курців. Під час кашлю мимовільний сечопуск. Препарат – Пульсатилла. Отже, модальності дуже важливі при підборі препаратів. І навряд чи в алопатичній медицині можливий такий диференційний підхід. Але і це ще не всі секрети при підборі лікування. Враховується емоційний стан людини, його типові реакції на стрес, риси характеру, харчові вподобання чи відрази, особливості терморегуляції, рухова активність, сексуальні нахили і вподобання, біоритми, працездатність, сон і засинання, сні, страхи, звички, професійні нахили, здатність до навчання, тип конституції тощо. Таки чином, лікар має повну картину не тільки хвороби, але й особи, котра потребує допомоги. Ефект від гомеопатичного препарату може проявитися відразу – через 5-15 хвилин при гострих станах, упродовж кількох тижнів, місяців – при хронічних недугах, і навіть упродовж кількох років, коли іде мова про вплив на вищі центри регуляції і складну патологію.

Щодо сезонних простудних захворювань існує багато рекомендацій і кілька десят-

ків гомеопатичних препаратів [1, 2, 5, 6]. Наведу окремі з них.

Одним з перших симптомів при простудних захворюваннях є підвищення температури. Для вибору препарату при підвищенні температури слід з'ясувати ряд запитань. Коли, як швидко почала підніматися температура. Який етіологічний чинник міг викликати температуру (інфекція, травма, стрес, вплив сонця, переохолодження, операція, пронос, закрепи тощо). Чи є пітливість, які ділянки тіла спітніли під час температури, як інтенсивно, які вони на дотик зараз. Чи пацієнт має спрагу при температурі, як він п'є (багато чи мало, залпом, по-трошки, маленькими ковтками, п'є тепле чи холодне, спрага відсутня). Пульс: якого наповнення, частоти, ритм. Як виглядає хворий: переляканий, збуджений (Арсенік, Акуніт), байдужий (Гельсеніум), кричить, проситься на руки, якщо це дитина (Хамомілла), не хоче, щоб його торкалися (Арніка, Антімодіум), дримає, спить (Гельсеніум, Баптізія), засинає – прокидається (Беладонна), блідий (Акуніт, Гельсеніум), гарячий, червоний (Беладонна), холодний, спітнілий (Арсенікум), де температура вища (обличчя, руки, ноги – холодні, теплі), чи був озноб. Важливо, що при підвищеній температурі виявляються ознаки істинної конституції пацієнта. Раптове підвищення температури – це гострий стан, тому призначають препарати у розведенні 200С-5 крупинок під язик з інтервалом 15 хв тричі, повторити через годину, відстежувати ефект, змінювати препарат, якщо немає результату або змінилися симптоми. Немовлятам і грудним дітям крупки розводять в 1-2 столові ложки кип'яченої води і дають по декілька крапель. Якщо ефект частковий від першої та другої дози – повторити вибраний препарат у вищій потенції 1М. Лікують не температуру, а клінічну ситуацію, тому якщо страшно тримати пацієнта тільки на гомеопатичних ліках, можна дати фармпрепарати. Монотерапія гомеопатичними ліками може діяти як перша допомога, а в поєднанні з традиційними ліками значно прискорить розвиток і завершення патологічного процесу, зменшить ризик ускладнень, полегшить перебіг захворювання. Препаратами першої лінії при високій температурі є **Аконіт**, **Арсенікум альбум**, **Беладонна** – перші три препарати в найгостріших ситуаціях перші 6-12 годин; **Гельземіум**, **Рус токсикодендрон**, **Нукс воміка**, **Бріонія** – гострі стани перші 12-36 годин; **Ферум фосфор**, **Фосфор** – підгострі стани 46-72 год [2, 5, 6] (таб. 1).

Таблиця 1

Порівняльна характеристика вибору препаратів при гострому підвищенні температури

Аконіт	Беладонна	Арсенікум альбум	Гельземіум	Рус токсикоден дрон
Причина				
Перезбудження, стрес переохолодження від холодного вітру, морозу інфекція	Інфекція, промокли ноги, промок, замерз	Вірусна інфекція, інтоксикація	Інфекція, стрес	Промочив ноги, перемерз, випив холодне, змок під дощем, зміна клімату, герметичні вірусні інфекції, токсичні опіки
Початок				
Раптово вночі, ввечері, стрімкий підйом, дуже висока температура 39*-40* наростає дуже стрімко, морозить	Зранку, вдень, ввечері, різко, швидко, раптово дуже висока температура 38*-39*	11.00 23.00 Гостро висока температура до 39*	Повільніший початок, температура починається вдень і наростає на ніч	Плавно піднімається температура на 2-3 день після переохолодження
Поведінка				
Неспокійний, не спить, постійно в русі, не лягає, наляканий, страх «я вмираю»	Спить, встає, марить, накриється-розкриється, потіє там, де накрите частини тіла, судоми галюцинації, дезорієнтація, в'ялий, поширені зіниці, червоні, сумний, «журиться»	Неспокійний, тривожиться за себе, переляканий, паніка, капризний, вимогливий, «страждає» «побудь зі мною», «не торкайся мене»	Сонний затуманений, дуже морозить, слабкість, сопор, не може ходити, крутиться голова, різка слабкість, болять м'язи і суглоби, «ломить тіло»	Рухливий при зниженні температури, лежить, коли піднімається, неспокійний, крутиться в ліжку, синдром «неспокійних ніг», не знайде собі місця, байдужий до хвороби, не капризує
Вигляд				
Очі відкриті, зіниці вузькі, гарячий, червоне обличчя, гаряча голова, не болить, напружений пульс, не потіє «сухий жар». Ніколи не накривається. Озноб без кашлю, дитина хоче на руки, п'є багато, випиває залпом, АТ↑, або нормальний, ЧСС↑, просить пива, кислих напоїв, не їсть	Очі відкриті великі, зіниці широкі, щоки палають, пульсують, гаряче обличчя, пульсуючий сильний головний біль. Потіють накрите частини тіла, судоми. Марення, АТ↑, всі ознаки гострого запалення і конгестії. Кашлю немає, потіють кінцівки, вони холодні ЧСС- норма, пульс наповнений	Накритий до голови, голова відкрита, блідий, тіло холодне, голова гаряча, краще від компресу на голові, морозить, виражена пітливість, п'є багато, потрошки, тепленьке, не їсть, АТ знижений або нормальний, пульс частий, дають колапси при падінні температури, часто мочиться по трошки, пронос, болить живіт, блювота, нудить	Очі закриті, дримає, не розбудиш, не прокинеться, тіло холодне, температура тільки на термометрі, накритий з головою, дуже морозить, трясє, ламає все тіло, потіє повністю, марить. Шкіра холодна волога. П'є мало, коли розбудиш, не їсть, нічого не хоче. Пульс слабкого наповнення ЧСС, АТ↓, дуже багато мочиться	Вдень краще, вночі гірше, приступи ознобу (Еупаторіум), тіло холодне приступами, морозить, болять м'язи і кістки, потіє мало, приступами. Температура субфебрильна. Накривається. Пульс нерегулярний (синусова аритмія)
Супутні симптоми				
Мало мочиться, нема стільця, не кашляє, немає виділень з носа, очей і горла	Кашлю немає, є пульсуючий головний біль	Тече з носа, очей, виділення прозорі подразнюючі, пронос, починає підкашлювати, кашель болючий.	Дуже ламає тіло, морозить, болить, голова, болить живіт, не їсть, не п'є, але багато мочиться. Запаморочення, слабкість	Дуже кашляє, болять м'язи, кістки, викручує, тече з носа, виділення рідкі мутнуваті, кашель, болі в животі, тенезми, живіт втягнутий, пронос.
Модальності				
Гірше Ввечері вночі, в теплі	Все подразнює: звуки, відкрите вікно, світло	Від холоду, холодного пиття, після опівночі, вночі, коли лежить на хворій стороні, від водянистих фруктів і овочів	Від холоду, від руху, від запаху тютюну, при зміні погоди.	Гірше від холоду, сирості протягу (Гепар сульфур) на початку руху, перед бурєю, від холодного пиття
Краще Коли спітніє, після стільця	Від тепла, тепла в кімнаті, теплого пиття, коли накривається	Від гарячого пиття, компресів, укутування, коли спітніє, від свіжого повітря	Коли спітніє, мочиться, коли голова високо на подушці, від алкоголю	Від тепла, руху, жару, розтирання, гарячої ванни, зміни положення тіла, потягнутися

Пітливість при гарячці відсутня – Аконіт, менш виражена – Арсенікум альбум, дещо більше – Беладонна, максимально – Хіна, Меркур, Піроген. У випадку розвитку судинної реакції, колапсу на тлі температури, призначають **Карбо вегетале, Камфору, Вератрум альбум, Хіну** – один, два прийоми. Якщо температура тримається понад 3 дні наступними, за відповідними модальностями, призначають: **Еупаторіум, Сульфур, Гепар сульфур, Хіну, Хіну сульфуріку, Арніку, Лахесіс, Ферум фосфорікум, Калій йод, Натрій муріатікум, Антимодіум Крудум 30с-200с** 1-2 рази на день. **Піроген, Меркур і його солі** застосовують при септичних станах, гектичній температурі. (сепсис) [5,6]. Якщо температура утримується декілька місяців, а фармпрепарати не дають стійкого ефекту, призначають відповідні етіологічні нозоди, саркоди. Перша гомеопатична допомога при важких вірусних інфекціях, зокрема вірусі Ебола, геморагічній лихоманці, грипі, високій температурі в поєднанні з геморагічним або ДВЗ синдромом наступна: Арсенікум альбум 200с – перша година кожних 15 хв, далі Фосфор 200с – година кожних 15 хв, наступний препарат – Лахесіс\ Крота-

люс горідус 200с – 3 година кожних 15 хв, Бріонія 200с – 4 година кожних 15 хв і знову повторити. Наступна доба 1М потенції у тому ж порядку. До прикладу можу підтвердити дієвість застосування цієї схеми для профілактики вірусних інфекцій у персоналу нашого відділення в період лікування хворих на вірусні пневмонії під час епідемії H1N1. На одноразові маски наносили краплю ефірної олії чайного дерева в якості антисептика. Ніхто не захворів. При підгострому перебігу температури призначають **Ферум фосфор, Ацидум фосфорікум, Псоріум, Сульфур**. Хронічна температура зі свічками гарячки, різкою слабкістю, пітливістю: **Хіна, Хіна сульфуріка, Меркур і його солі**.

Наступний симптом при ГРВІ – це біль у горлі (фарингіт, тонзиліт). Перша лінія препаратів – це **Арсенікум альбум, Беладонна, Лахесіс, Фітолака**. Коли приєднується риніт, кашель, підхід до вибору препаратів більш детальний і поданий у таблиці (таб. 2). Якщо хворі скаржаться на біль у м'язах, суглобах, виражену слабкість, доцільними є **Еупаторіум, Гельсеніум, Баптізія, Арніка** [5, 6, 7].

Таблиця 2

Диференційний підхід до вибору препаратів при ГРВІ

Риніт	<p>Нукс воміка – початок катаральних явищ, ніс закладений з однієї сторони, більше вночі, виділення з носа вдень, на холоді, чхання, гостра реакція на запахи.</p> <p>Апіс – набряк слизової носа, краще на холоді, біль «жалячий», пекучий.</p> <p>Сульфур, сульфур йодатум – печуть очі, ніс, чхання, виділення жовті подразнюючі, з неприємним запахом, більше на холоді, закладений ніс в приміщенні, носові кровотечі. Чутливість до запахів.</p> <p>Арсенікум альбум – тече з носа, виділення рідкі подразнюючі, печуть очі.</p> <p>Спонджія – закладений ніс, виділень немає аденоїди, сухий кашель.</p> <p>Аліум Сіпа – постійне чхання, рідкі подразнюючі виділення з носа, інтенсивна слюзотеча, свербіж в очах (алергічні риніти, поліноз).</p>
Кашель сухий	<p>Бріонія (гірше від найменшого руху, краще, коли притиснути) – сухий, болючий, подразнюючий, тримається за груди, лежить, «не рухайте мене».</p> <p>Арсенікум альбум – сухий кашель, краще сидячи, випити тепле. Катаральні явища на тлі вірусної інфекції, герпетичні висипання, пронизуючий біль справа на верхівці легені (сухий плеврит), кровохаркання.</p> <p>Спонджія – алергічний кашель, початок інфекції, круп. Кашляє вдень і вночі, кашель сухий, подразнюючий, гавкаючий, «лаючий», астматичний, на тлі кашлю задишка і ціаноз, важко відкашляти. Гірше ввечері, від інгаляції гірше (вологе повітря подразнює). Краще від теплого пиття, рідкої їжі, молока з маслом, чаю, супу, смоктати конфетки (кашель припиняється). При крупі призначають Аконіт, потім Спонджія, потім Гепар сульфур.</p> <p>Купрум – пароксизми кашлю, як коклюш, як автоматна черга. Спастичний – ларингіт, бронхоспазм.</p> <p>Фосфор – кашель вечірній, пекучий, сухий, нічний, 2-3 кашлеві епізоди і перерва, потім знову починається. Прокидається від кашлю. (Пульсатила – крутиться, але не прокидається від кашлю). Заходить з холоду в тепло і кашляє. Виходить на вулицю – не кашляє. (Пульсатила – байдужа до зміни температури). Не переносить запахів – кашель подразнюючий (арсенікум). Кашляє коли говорить, співає, читає. Ураження на правій стороні, болить голова, коли кашляє (Бріонія – тримає грудну клітку, коли кашляє). Припиняється кашель від теплого пиття. Пацієнт гарячий на дотик, але має відчуття холоду всередині (бронхіт, початок правобічної пневмонії, плевриту), гірше лежачи, кашель посилюється при зміні температури повітря, ліжка, коли вийти на вулицю.</p> <p>Коккус какті – сухий кашель – пароксизм на світанку і ввечері. Пароксизм кашлю глибокий і короткий, швидким коротким залпом (коклюш). Мокрота густа. Дигина капризна, вимоглива, вилазить на голову батькам, безкінечно ходить за мамою – МА-МА-МА (Барита карбоніка – постійно щось питають у мами, але не вимогливі). Кашель посилюється від їжі, теплого пиття, краще від холоду (їжа, пиття, повітря). Краще на повітрі, вночі кашляють менше.</p> <p>Пульсатила – кашель алергічний, інфекційний, зранку вологий, вдень сухий, нічний вечірній вологий, мокрота мутна, не дуже густа, прилипає, як кисіль. Вночі гірше, крутиться. Не переносить запах сигарет, курців. Скарлатина, кір тонзиліт, гайморит. Краще, коли порухається, сидячи. При вдиху немає болю і кашлю. Супроводжується синуситами, гайморитами, ринітами – мокрота стікає в трахею і відкашлюється. Трошки не тримає сечу при кашлі.</p> <p>Каустікум – подразнюючий сухий кашель бронхіального походження, не може вдихнути глибоко – виникає кашель, мало мокроти, мокрота в'язка, не відпльовують мокроту, а ковтають. при кашлі мимовільний сечопуск. Краще від інгаляцій, вологого повітря, дощу, бані. Вночі не кашляє. Гірше, коли лежить на хворій стороні, розмовляє. Захриплий голос (ларингіт, тонзиліт + езофагіт, неспроможність сфінктерів). Тур-</p>

	<p>бують кульшові, колінні суглоби, ригідність крижового відділу хребта (огеоартроз, остехондооз, спондилоартрит).</p> <p>Румекс – головний препарат при в сухому кашлі. Безкочечне лоскотання в горлі знизу вверх (Каустікум – лоскоче зверху вниз). Прикриває рот, коли кашляє. Кашель подразнюючий, відкашлиє в'язку мокроту. Посилюється, коли переходить з кімнати в кімнату, найменший рух повітря викликає кашель. Гірше вечері до 23.00. Вдень краще (зв'язок з ЦНС) Гірше, коли роздягаться, розкритися, стати на холодну підлогу. Вночі не кашляє. Пацієнт боїться холодного повітря, закриває рот шарфом. Напади сухого кашлю при зміні температури повітря (трахеїт, ларингіт, коклюш).</p>
<p>Кашель вологий</p>	<p>Калькарея карбоніка – сухий або вологий кашель (ларингіт, трахеїт бронхіт, пневмонія), мокрота не відходить, рухається верх-вниз. Ранішній кашель вологий, далі сухий пароксизмальний кашель з вираженим блювотним рефлексом, чиханням, мокроти не дуже багато. Краще сісти в ліжку, з'їсти тепле. Лежачи вночі гірше, підкладає високо подушки, щоб не кашляти. Запальний процес справа, є біль (плеврит).</p> <p>Калькарея сульфуріка – ранішній кашель (курці). Зеленкувата в'язка мокрота.</p> <p>Дулькамара – кашель при бронхіті, коли різко похолодало, восени, після того, коли промокли, змерзли в ноги. Боляче глибоко дихати (Бріонія). Легко відкашлиє мокроту, риніт, болить трахея, в ділянці бронхів, в епігастрі при кашлі. Кашель посилюється при зміні температури.</p> <p>Гепар сульфур – дуже мерзлякуваті (носять шапку вдома), закутуються шарфом до самих очей, дуже тепло одягаються, легко пітніють і постійно простуджуються, постійно голодні, їдять, п'ють тільки тепле. Мокрота жовто-зелена. Кашель наприкінці ларингіту. В ліжку легше. Істеричний кашель вночі. Капризні егоїсти.</p> <p>Антимодіум крудум – пароксизмальний кашель із захрипанням і втратою голосу (співачи – Арум тріфіліум). Кашель вологий, виснажливий, подібний до коклюшу. Розлади травлення. Кашель іде знизу вверх (бронхіт). Краще зранку і вночі. Не переносять сонця, гірше в теплом приміщенні. Язик обкладений. Дерматити. Профілактика ускладнень вітрянки.</p> <p>Антимодіум тартарікум – глибокий кашель з блювотою, мокрота в'язка, набряк легень, застійні явища в легенях, ослаблені пацієнти, не можуть відкашливати мокроту самостійно, «мокрі легені» у новонароджених. Нервові, вперті, «не торкайтеся до мене» (Арніка). Кашель починається і закінчується з позіхання (гіпоксія). Сидять на високих подушках, кашель не дає спати.</p> <p>Калій біхромат – в'язка «як скло» мокрота, яка важко відкашлиється, нічний кашель.</p> <p>Цина – діти хочуть уваги, тому кашель використовують як маніпуляцію, шукають вигоду шляхом кашлю. У легенях і бронхах нічого не вислуховується. «Лаючий» кашель. Діти нервові і злі (Хамомілла – кашель після стресу, істерики, прорізання зубів), неспокійні, всюди лізуть, тривалий нервовий кашель (Цімціфуга, Гостіамус), пробуджується, мусить сісти щоб відкашлятися. Аскарідоз. Скрегочуть зубами, тризм.</p> <p>Сабукс нігра – нічний, приступ спастичного кашлю з проливним потом та задишкою вночі, будить хворого (ларингіт, круп, бронхоспазм, астма). Набряковий синдром. Закладений ніс без виділень.</p> <p>Медорініум – хронічний вологий кашель, гайморити, синусити, бронхіти з рясною гнійною мокротою, дати однократно 200с.</p> <p>Туберкулінум 200с однократно восени призначають всім особам з частими рецидивами трахеїтів, бронхітів.</p>
<p>Хронічний кашель, серцево-легенева патологія</p>	<p>Лахесіс – правобічна пневмонія переходить наліво, жар, приливи, гіпертонія, крововиливи в легені, легенева гіпертензія, гірше вночі.</p> <p>Дигіталіс 6С – серцева недостатність, застійні явища в легенях</p> <p>Амоніум карбонікум – наростання задишки, «клекочуче» дихання, набряк легень, двобічна пневмонія. Захриплість голосу. Найменший рух погіршує стан, кровохаркання, краще сидючи, від холодного повітря. Серцева недостатність стенокардія.</p>
<p>Тонзиліти</p>	<p>Гострий тонзиліт</p> <p>Беладонна – біль починається з правої сторони. Горло набрякле, афти, гірше при ковтанні рідини, тверда їжа проходить нормально, температура до 40*. Гірше при вдиханні холодного повітря, вночі. Для попередження абсцесу. Мигдалики яскраво-червоні, набряклі, виглядають як «лаковані». Червоний малиновий язик. Пульсуючий біль, гіперемія, руки-ноги холодні, пітніють.</p> <p>Лахесіс – починається з лівої сторони, потім процес поширюється направо. Мигдалики червоноціанотичні, ціаноз язичка. Абсцеси, афти, виразки з кровоточивістю, петехії на піднебінні. Пацієнт часто ковтає (Меркурій), покашлиє і при цьому хоче пити тільки холодне. Легше проковтнути тверду їжу, ніж рідку (Беладонна). Біль у горлі розлитий. Постійне відчуття стороннього тіла, наче душить у горлі. Температура до 39*.</p> <p>Апіс – стоматит, алергічні реакції, набряк горла. Неймовірний жалючий біль в горлі, краще від холодного пиття. Горло набрякле ззовні і всередині, мигдалики палаючі, червоні, зернисті. Не може проковтнути тверду їжу через біль.</p> <p>Фітолака – мигдалики великі, дуже болючі, не може ковтати і дихати, біль пульсуючий, збільшені лімфовузли, фібринозний наліт (ангіна, дифтерія, паратонзиллярний абсцес, фолікулярний вірусний фарингіт – ЕБВ вірус). Тризм.</p> <p>Гепар сульфур, Силіка – гній на мигдаликах, затяжні процеси.</p> <p>Меркурій – некротизуючі процеси, плівки з неприємним запахом, слинотеча, стоматити (Діє як антибіотик).</p> <p>Аргентум металікум, Аргентум нітрикум – втрата голосу, ларингіт співаків, ораторів, лекторів, акторів.</p> <p>Хронічні тонзиліти</p> <p>Барніта карбоніка – хронічні тонзиліти, дуже великі мигдалики, які перекивають горло. Діти не рішучі, ховаються за маму. Відстають у розвитку.</p> <p>Пульсатіла – сухість і болі в горлі, ангіна, не може ковтати серозно-фібринозний наліт, неприємний запах з рота, порушені смакові сприйняття.</p> <p>Устияго – чзліва на право, мигдалики збільшені темні, біль при ковтанні. Біль гострий, колючий і поширюється від мигдаликів до вуха. Горло сухе, з відчуттям стороннього тіла позаду гортані, що змушує постійно ковтати. Дискомфорт в епігастрі, можливо, через підвищену кислотність</p> <p>Стрептокок нозод / Стафілокок нозод 200с 1 раз в тиждень три дози, особливо дітям, які відвідують дитячі заклади профілактично.</p>

Профілактика ГРВІ та грипу можлива за допомогою гомеопатичних середників. Арсенікум Альбум 200с однократно один раз на тиждень 4-6 тижнів, або із застосуванням чотирьохкомпонентної суміші від грипу (Арсенікум альбум, Бріонія, Еупаторіум, Ацидум фосфорікум у розведеннях 30С), яка виготовляється в нашій гомеопатичній аптеці. Безпечна для дітей і вагітних. Цю суміш можна приймати у випадку початку ГРВІ перші дві доби кожних чотири години. Якщо особа була в контакті з хворими (а це вчителі, медичний персонал, працівники транспорту), то ці препарати слід прийняти одразу в першу в добу тричі на день і наступної доби два ризи на день. Можна провести гомеопатичне «щеплення» нозодом Інфлюензин 200с: одна доза на ніч упродовж п'яти днів і повторити один раз на тиждень тричі. Цим нозодом можна доповнити лікування в перші дві доби від початку ГРВІ. Корисними для профілактики є гомеопатичні препарати Солі Шулера, які продаються в аптечній мережі, як окремі препарати, або під назвою Біоплазма; виготовляються нашою гомеопатичною аптекою як суміш цих солей у десятичних розведеннях. Їх приймають 7-10 днів кожного місяця на період епідемії, а також у період реконвалесценції після перенесеної хвороби. Пацієнтам, які часто хворіють, доцільно, окрім Біоплазми, призначати 10-денні курси Ехінацеї у розведенні 6-12С щодня, або 30С двічі на тиждень, Евкалипту 30с за аналогічною схемою у вигляді монотерапії. Але в будь-якому випадку займатись самолікуванням не варто, і всі призначення слід узгоджувати зі спеціалістом.

Висновки. Таким чином, для профілактики і лікування ГРВІ гомеопатичне лікування може стати потужним ад'ювантним резервом, а практикуючі лікарі мають можливість розширити свої знання, пізнаючи нову галузь медицини.

Література:

1. О.П. Мошнич Гомеопатичні лікарські засоби в лікуванні ЛОР патології, профілактиці і терапії ГРВІ / Мошнич О.П. // Збірник наукових праць співробітників НМАПО ім. П. Л. Шупика. – 2014. – Вип. 23(3). – С. 582-598.
2. Больбот Ю.К. Особливості цитокинового статусу та ефективність препарату Анаферон дитячий в лікуванні гострих респіраторних вірусних інфекцій у дітей, хворих на бронхіальну астму / Ю.К. Больбот, Т.А. Бордій, О.В. Беляєва, О.В. Клімов // Імунологія та алергологія. – 2010. – №1. – С.136-137.
3. Демченко В.О. Дослідження вітчизняного фармацевтичного ринку гомеопатичних лікарських засобів / В.О. Демченко, Н.О. Ткаченко, О.О. Майборода // Актуальні питання фармацевтичної і медичної науки та практики. – 2010; Вип. XXIII, 4: С. 20–22.

4. Мошнич О.П. Гомеопатичні лікарські засоби, їх офіційний статус у світі та в Україні, стан виробництва та реєстрації / О.П. Мошнич // Укр. гомеопатичний щорічник. – 2003. № 9-С163–173.

5. Ален Х.К. Основные показания к назначению и характеристики ведущих гомеопатических препаратов и нозодов со сравнением их патогнеза / Х.К. Ален // М: Гомеопатическая Медицина. – 2006. – 392 с.

6. Фатак С.Р. Краткий реперторий и Материя Медика гомеопатических лекарств: Пер с англ. / Под ред. Филина Е.Ю. – Новосибирск: Книжица. – 2013- 864С ISBN5-86089-088-5

7. Сміян О. І., Мошнич О. П., Бинда Т. П., Дичко М. М. Біологічна терапія синуситу в гострому періоді захворювання / О.І. Сміян, О.П. Мошнич, Т.П. Бинда, М.М. Дичко // Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет конференції [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://webofscholar.com/index.php> [зачитано: 30.05 2016]

УДК 615.015.32.035

СТРАНИЧКА ГОМЕОПАТА. ПРОФИЛАКТИКА И ЛЕЧЕНИЕ СЕЗОННЫХ ПРОСТУДНЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ

Якубовская И.А.¹, MD (НОМ) Рожко Л.В.²

¹ГВУЗ «Ивано-Франковский национальный медицинский университет», г. Ивано-Франковск, Украина, iren_medical@ukr.net
²Homeopathic Educational and Research Foundation, США,
 e-mail: lroshko@homeopathichealth.biz

Резюме. Современное гомеопатическое лечение предусматривает назначение особым способом изготовленных лекарств из природных веществ (растений, минералов, микроорганизмов, ткани). В отличие от аллопатической медицины, гомеопатические средства назначают не по диагнозу больного, а по его индивидуальным симптомам, их характеристикам, особенностям психологического типа и конституции. Успешно подобранные лекарства дают возможность не только снять проявления болезни, изменить патогенез, повлиять на психоэмоциональное состояние, а и повернуть болезнь вспять. Мастерство гомеопата заключается в правильном индивидуальном подборе препарата (ремеди). Иногда это достигается приемом одной дозы и сразу, иногда – длительным поиском. Гомеопатические средства действуют изнутри организма, включают собственные резервы и системы организма, в част-

ности иммунную, нейроэндокринную систему. Эффект от гомеопатического препарата может проявиться сразу – через 5-15 минут при острых состояниях, в течение нескольких недель, месяцев при хронических заболеваниях, а также в течение нескольких лет, когда идет речь о влиянии на высшие центры регуляции и сложную патологию. Правильное осмысленное сочетание доказательной медицины и гомеопатического лечения возможно и полезно, но это требует знаний и опыта от врача, который этим занимается.

Ключевые слова: острые респираторные инфекции, гомеопатия

UDC 615.015.32.035

HOMEOPATH PAGE. SEASONAL RESPIRATORY INFECTIONS PREVENTION AND TREATMENT

I.A. Yakubovska¹, L.V. Roshko²

¹*Ivano-Frankivsk National Medical University, Ivano-Frankivsk, Ukraine, iren_medical@ukr.net*

²*«Homoeopathic Educational and Research Foundation» USA, e-mail: lroshko@homeopathichealth.biz*

Abstract. Modern homeopathic treatment involves the appointment of a special way manufactured medicines from natural substances (plants, minerals, microorganisms, tissue). Unlike allopathic medicine, homeopathic remedies are prescribed not by the patient's diagnosis, but by his individual symptoms, their characteristics, psychological type and constitution. Successfully selected medicines make it possible not only to remove manifestations of the disease, to change pathogenesis, to affect the mental and emotional state of the patient, and to turn back the disease. The mastery of the homeopath is the correct individual selection of the drug (remedy). Sometimes this is achieved by taking one dose at once, sometimes by prolonged search. Homeopathic remedies have activated the body insides, include its own reserves and in particular the immune, neuroendocrine system. The effect of the homeopathic remedy can manifest itself immediately - after 5-15 minutes in acute conditions, for several weeks, months for chronic diseases, and also for several years, when the influence on the higher centers of regulation and complex pathology are presented. Sudden rise in temperature is an acute condition, therefore, prescribe medications in the dilution of 200C - 5 grains under the tongue at an interval of 15 minutes three times, repeat after an hour, monitor the effect, change the drug if no result or

symptoms have changed. Babies and infants will be grown in 1-2 tablespoons of boiled water and given a few drops. If the effect is partial from the first and second dose - repeat the selected drug in higher potency 1M. The temperature is not treated, but the clinical situation, so if it's scary to keep the patient only on homeopathic remedies, you can give pharmaceutical products. Homeopathic mono therapy can act as first aid, and in combination with traditional medicines, it will significantly accelerate the development and completion of the pathological process, reduce the risk of complications, and facilitate the course of the disease. The first line Remedies in the cases of high fever are: Aconit, Arsenicum album, Belladonna - the first three drugs in the most acute situations of the first 6-12 hours; Gelzemium, Rhus toxicodendron, Nux vomica, Brionya - acute conditions of the first 12-36 hours; Ferum phosphorus, Phosphorus - subacute state 46-72 h. In case of development of vascular reaction, collapse and temperature background, prescribe Carbo vegetale, Camphorae, Veratrum album, China - one, two doses. If the temperature persists for more than 3 days, then the following modalities are prescribed: Eupatorium, Sulfur, Hepar sulfur, China, China sulfuricum, Arnica, Lachesis, Ferum phosphoricum, Kalium iodatum, Natrium muriaticum, Antimodium Crudum 30s - 200s 1-2 times a day. Pyrogenum, Meur and its salts are used in septic states. Prevention of colds and influenza is possible with the homeopathic remedies. Arsenicum Album 200c once a week for 4-6 weeks, or using four component remedies (Arsenicum Album, Brioniya, Eupatorium, Acidum phosphoricum in dilutions of 30C) as manufactured in our homeopathic pharmacy. This is a mixture can be taken in the event of the initiation of acute respiratory viral infections the first two days every four hours. It is possible to lead a homeopathic "vaccination" with a nosode Influzine 200s one dose per night for five days and repeat once a week three times. This nosode can be supplemented with treatment in the first two days after the onset of acute respiratory infections. Shusler salts can be used to prevent colds. They are taken 7-10 days each month for the period of the epidemic, as well as the period of convalescence after the illness. You can assign 10-day courses Echinacea 30C twice a week, Eucalyptus 30C. To be engaged in self-medication and all appointments should be coordinated with the specialist. A correct combination pharmacy and homeopathic treatment is possible and useful, but it requires knowledge and experience from a doctor who does this.

Key words: acute respiratory infections, homeopathy

Стаття надійшла до редакції 17.11.2017 р.